

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W BIELSKU PODLASKIM
za rok 2024

Luty 2025

WSTĘP

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku Podlaskim (zwany dalej Ośrodkiem) jest jednostką organizacyjną Gminy Bielsk Podlaski. Działa na podstawie obowiązujących przepisów prawa: Zarządzenia Nr 5/90 Wójta Gminy Bielsk Podlaski z dnia 22 czerwca 1990r w sprawie utworzenia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Statutu zatwierdzonego Uchwałą nr XVIII/132/2020 Rady Gminy Bielsk Podlaski z dnia 3 lipca 2020 r., Zarządzenia Nr 8/2020 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielsku Podlaskim z 01 października 2020 r. w sprawie ustalenia Regulaminu Organizacyjnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz aktów prawnych wydanych przez Radę Gminy, Wójta Gminy Bielsk Podlaski i Kierownika Ośrodka.

GOPS w Bielsku Podlaskim w okresie sprawozdawczym realizował zadania własne oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej wynikające z poniższych ustaw i rozporządzeń:

Ośrodek realizuje zadania wynikające bezpośrednio z ustaw z dnia:

- 1) 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1283 z późn.zm.),
- 2) 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 323 z późn. zm.),
- 3) 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz.1993 z późn. zm),
- 4) 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz.1465 z późn. zm.),
- 5) 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 146 z późn. zm.),
- 6) 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1530 z późn. zm.),
- 7) 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1572),
- 8) 11 września 2019 r. o prawie zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz.1320 z późn. zm),
- 9) 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. 2024 r., poz.1631 ze zm.),
- 10) 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 492 z późn. zm.),
- 11) 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz.1673),

- 12) 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2024 r, poz. 177 z późn. zm.),
- 13) 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2024 r., poz. 1512),
- 14) 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz.U. z 2024 r., poz.1829)
- 15) ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity: Dz.U.2024r. poz. 54)
- 16) 15 września 2022 r. ustawa o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw (Dz.U. 2024 poz. 1509)
- 17) 7 października 2022 r. ustawa o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej (Dz. U. 2024 poz. 1288 z późn. zm.)
- 18) 12 marca 2022 r ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U.2024 poz.167 z późn. zm.)
- 19) 17 grudnia 2021 r ustawa o dodatku osłonowym (Dz. U.2024 poz. 953)
- 20) 15 grudnia 2022 r. ustawa o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. oraz w 2024 r. w związku z sytuacją na rynku gazu (Dz. U. 2024 poz. 303 z późn. zm.)

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku Podlaskim w 2024 roku zadania z pomocy społecznej realizował poprzez:

- systemowe i kompleksowe udzielanie wsparcia i pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji,
- podejmowanie zadań zmierzających do usamodzielnienia się osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem,
- analizę i ocenę zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje osobom posiadającym obywatelstwo polskie oraz jednocześnie spełniającym warunek zamieszkiwania i pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Prawo takie przysługuje również cudzoziemcom, jednakże po spełnieniu odrębnych warunków wskazanych w ustawie.

Świadczenia pomocy społecznej udzielane są na wniosek:

1. osoby zainteresowanej,
2. jej przedstawiciela ustawowego,

3. innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego.

Pomoc społeczna może być także udzielana z urzędu, po uzyskaniu zgody osoby, której wsparcie ma być udzielone.

I. BUDŻET ORAZ STRUKTURA WSZYSTKICH WYDATKÓW W PODZIALE NA ZADANIA

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku Podlaskim w roku budżetowym 2024 na realizację zadań zleconych i własnych wydatkował łączną kwotę: 6.570.170 zł. z czego:

- Ze środków budżetu gminy: 1.414.777 zł.
- Ze środków budżetu państwa: 5.155.393 zł.

Szczegółową strukturę wydatków uwzględniającą rodzaje realizowanych zadań przedstawia zestawienie poniżej.

Tabela nr 1. Struktura wszystkich wydatków GOPS w 2024 roku w podziale na zadania

Podział zgodnie z klasyfikacją budżetową	Wydatki pokryte ze środków gminy [PLN]	Wydatki pokryte z dotacji zewnętrznych [PLN]
85202 Domy Pomocy Społecznej	417.202	0,00
85205 Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	9.198	0,00
85213 Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej.	0,00	17.111
85214 Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze	25.782	237.304
85216 Zasiłki stałe	0,00	186.607
85219 Ośrodek Pomocy Społecznej	594.607	148.454
85228 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi	118.181	87.101
85230 Pomoc w zakresie dożywiania. Posiłek w szkole /Fundusz Pomocy/	90.829	259.171 5.735
85295 Pozostała działalność (Klub Senior +)	52.328	249.887
Dodatek osłonowy		
85215 Bon Energetyczny.	0,00	298.155

85502 Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego. Świadczenia rodzinne /Fundusz Pomocy/	0	3.546.426 21.151
85503 Karta Dużej Rodziny.	0,00	986
85504 Wspieranie rodziny. Rodzina - (Asystent, Rodziny zastępcze)	106.650	21.810
85513 Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów	0,0	69.603
85395 Ukraina (300 zł)	00	612
RAZEM	1.414.777	5.155.393

Źródło: Opracowanie własne

Zgodnie z danymi zawartymi w tabeli wynika, że zwiększeniu uległ łączny budżet GOPS w stosunku do roku 2024 i dotyczy on wydatków ze środków budżetu państwa. W 2023 roku wydatki pokryte z dotacji zewnętrznych wynosiły 3.961.414 zł. natomiast w 2024 roku jest to kwota 5.155.933 zł.(wynika z realizacji dodatkowych zadań: dodatek osłonowy, bon energetyczny oraz wrosły wydatki na świadczenia rodzinne- świadczenia pielęgnacyjne) . Poniesione wydatki zostaną szczegółowo przedstawione poniżej.

II. POMOC SPOŁECZNA

Pomoc społeczna w myśl ustawy o pomocy społecznej jest instytucją polityki społecznej państwa i udziela pomocy, gdy osoba bądź rodzina nie jest w stanie własnymi siłami przezwyciężyć trudnej sytuacji życiowej.

W Gminie Bielsk Podlaski w 2024 r. liczba mieszkańców wynosiła 6398 osoby. Wsparciem systemu pomocy społecznej objęto 246 rodziny, w tym 334 osoby. Ośrodek Pomocy Społecznej łącznie wydał 604 decyzji dotyczących świadczeń z pomocy społecznej. Analizując ilość osób objętych wsparciem w stosunku do liczby mieszkańców Gminy Bielsk Podlaski, można stwierdzić, że pomocą objęto 5,22% ogółu ludności gminy. Notujemy tendencję spadkową liczby osób korzystających z pomocy społecznej

Tabela nr 2. Liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną w latach 2023-2024

Rok	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	Liczba osób w rodzinach korzystających z	Liczba mieszkańców wg stanu na dzień 31	Odsetek mieszkańców korzystających z pomocy społecznej w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców
2023	285	425	6368	6,67%
2024	246	334	6398	5,22 %

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań GOPS

Najczęstszymi powodami rodzin korzystających z pomocy społecznej było: długotrwała lub ciężka choroba, bezrobocie, ubóstwo, potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Inne powody występują w pojedynczych przypadkach. W poniższej tabeli przedstawiono powody ubiegania się o pomoc z GOPS w latach 2023-2024.

Tabela nr 3. Powody korzystania z pomocy GOPS

Lp.	Powody korzystania z pomocy społecznej w latach 2021/2022	2023 liczba rodzin	2024 liczba rodzin
1.	Ubóstwo	78	77
2.	Bezdomność	1	0
3.	potrzeba ochrony macierzyństwa i wielodzietności	42	33
4.	Bezrobocie	57	51
5.	Niepełnosprawność	54	41
6.	długotrwała choroba	67	48
7.	bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego (rodziny niepełne i wielodzietność)	27	20
8.	Alkoholizm	7	11
9.	Przemoc w rodzinie	1	4

Źródło: Opracowanie własne

Na podstawie powyższych danych można zauważyć równowagę liczby rodzin korzystających z powodu ubóstwa, co najprawdopodobniej spowodowane jest otrzymywaniem przysługującego im wsparcia w postaci świadczeń rodzinnych, wychowawczych oraz Dobry Start , Dodatki:, Osłonowy, Bon Energetyczny, .Nie mniej jednak, pomimo tej pomocy, znaczna liczba rodzin ubiega się o pomoc, wskazując jednocześnie na inne powody przyznania pomocy zgodnie z art. 7 ustawy o pomocy społecznej. Liczba osób korzystających z pomocy z powodu niepełnosprawności lub długotrwałej choroby utrzymuje się na stałym poziomie. Z powodu długotrwałej choroby najczęściej korzystają osoby starsze, posiadające niskie renty lub emerytury, a także osoby z niepełnosprawnościami, które nie posiadają uprawnień do świadczeń emerytalno-rentowych (są to najczęściej osoby korzystające z zasiłku stałego).

Tabela nr 4. Liczba osób bezrobotnych mieszkających na terenie gminy Bielsk Podlaski

Liczba osób bezrobotnych wg stanu na dzień	Liczba bezrobotnych ogółem	W tym kobiet	Udział bezrobotnych w stosunku do liczby mieszkańców gminy Bielsk Podlaski
31 grudnia 2024	109	47	1,70 %
31 grudnia 2023	99	49	1,55 %

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Powiatowego Urzędu

Pracy w Bielsku Podlaskim

Powyższe dane dotyczące liczby osób bezrobotnych wskazują, iż sytuacja nie uległa zmianie na rynku pracy.

W ramach systemu pomocy społecznej świadczona jest praca socjalna skierowana na przywrócenie zdolności do samodzielnego życia osób i rodzin. Jest to szereg działań mających na celu ułatwienie funkcjonowania poprzez wzmacnianie i zwiększanie umiejętności samodzielnego rozwiązywania problemów. Prowadzona ona była m.in. w oparciu o kontrakt socjalny, mający na celu znalezienie najlepszego rozwiązania dla trudnych sytuacji życiowych klienta. Było to również szeroko rozumiane poradnictwo rodzinne i zawodowe, pomoc w załatwianiu spraw w innych instytucjach i organizacjach, motywowanie do podjęcia terapii np. uzależnień czy podjęcia pracy.

Kryteria dochodowe uprawniające do przyznania świadczeń z pomocy społecznej to:

- dla osoby samotnie gospodarującej - maksymalnie 776 zł;
- dla osoby w rodzinie - maksymalnie 600 zł.

W 2024 roku wydatki Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielsku Podlaskim na zadania z zakresu pomocy społecznej obrazuje tabela nr 5.

Tabela nr 5. Struktura wydatków GOPS w 2024 roku w podziale na zadania

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba osób	Kwota wypłaconych świadczeń w złotych
Zadania własne			
1.	Zasiłki stałe(dotacje)	22	186.807
2.	Zasiłki okresowe (dotacje)	75	237.304
3.	Dożywianie „Posiłek w szkole i w domu” ogółem		350.000
	• Dotacja		259.171
	• Własne		90.829
	○ zasiłki celowe na zakup żywności w ramach programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu”	99	117.914
	○ zakup posiłków dla dzieci w szkołach	123	192.880
	○ świadczenia rzeczowe	77	39.206
4.	Zasiłki celowe i specjalne celowe (własne), zakup odzieży, obuwia, opału, żywności, artykułów szkolnych, drobne remonty, leki, świadczenia medyczne itp.	22	13.974
5.	Schronienie (własne)	1	11.808
6.	Pobyt w domu pomocy społecznej (własne)	7	417.202
7.	Pomoc w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych (własne)	12	151.593
8.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne podopiecznych	22	17.111
9.	Klub Senior+ - 2 pracowników (Kierownik i Opiekun)		52.328
10.	Pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi (dotacja)	3	87.010

11.	Dodatek osłonowy	713	245.475
12.	Bon Energetyczny	839	298.155
13.	Pomoc obywatelom Ukrainy art.31	2	612
	Posiłek w szkole / Fundusz Pomocy/	10	5.735

Źródło: Opracowanie własne

1. Zasiłki stałe

W ramach zadań własnych gminy Ośrodek przyznawał zasiłek stały oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne. Zasiłek stały przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej lub pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub kiedy dochód na osobę w rodzinie jest niższy od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie. Zasiłek stały jest świadczeniem dla osób całkowicie niezdolnych do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności. Z uwagi na sposób obliczania tego zasiłku jest on świadczeniem wyrównującym dochód osoby uprawnionej do wysokości odpowiedniego kryterium dochodowego.

Ogółem w 2024 roku, z tej formy pomocy skorzystały 22 osoby wypłacono 196 świadczeń, na łączną kwotę – 186.607 zł. Środki pieniężne w całości pochodziły z dotacji celowej z budżetu państwa.

Tabela nr 6. Struktura wydatków na zasiłki stałe

Zasiłek stały	2023	2024
Kwota świadczeń	142.132	186.607
Liczba świadczeń	213	196

Źródło: Opracowanie własne

2. Zasiłki okresowe

Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, niemożliwość otrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów ubezpieczenia społecznego:

- a) osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej,
- b) rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny.

Zasiłek okresowy ustala się do wysokości różnicy między kryterium dochodowym, a dochodem osoby lub rodziny. Minimalna wysokość zasiłku okresowego wynosi 20 zł miesięcznie.

Tabela nr 7. Struktura wydatków na zasiłki okresowe

Zasiłek okresowy	2023	2024
Kwota świadczeń	280.648	237.304
Liczba świadczeń	622	563

Źródło: Opracowanie własne

Z powyższych danych wynika, że liczba świadczeń i wydatki na zasiłki okresowe w 2024 roku uległy zmniejszeniu..

3. Zakup posiłków oraz zasiłki na zakup żywności w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”

W 2024 roku Ośrodek realizował rządowy Program „Posiłek w szkole i w domu”. Pomoc w formie dożywiania udzielana była dzieciom do 7 r.ż., uczniom szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Program realizowany był zgodnie z porozumieniem zawartym z Wojewodą. Na realizację zadania ogółem wydatkowano 350.000 zł, z tego dotacja stanowiła 259.171 zł, zaś środki własne gminy 90.829 zł. Na posiłki przyznane decyzją wydatkowano 192.880 zł, natomiast na zasiłki celowe na żywność wydatkowano kwotę 117.914,00 zł. oraz na pomoc rzeczową 39.206,00 zł. Programem zostało objętych ogółem 253 osób, zaś z zasiłku celowego skorzystało 99 osób z pomocy rzeczowej 77 osób. Całkowity koszt programu wyniósł 350.000,00 zł.

Zasiłki celowe i specjalne celowe

Zasiłek celowy może być przyznany na zaspokojenie niezbędnej potrzeby życiowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, koniecznych i niezbędnych drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także pokrycie kosztów pogrzebu.

W 2024 roku Ośrodek przyznał pomoc w formie zasiłków celowych i specjalnych celowych dla 22 rodzin w tym dla 6 rodzin – 14 świadczeń zasiłki celowe specjalne. Ogółem wydatkowano 13.974 zł. Zasiłki celowe przyznawano m.in. na zakup opału na okres zimowy, zakup leków i odzieży, zakup żywności. Zasiłki specjalne celowe przyznano osobom i rodzinom, gdzie przekroczone zostało kryterium dochodowe, a występowała szczególna okoliczność trudnej sytuacji np. ciężka choroba lub niepełnosprawność.

4. Schronienie

Gmina ma obowiązek zapewnić schronienie, odzież i posiłek osobom tego pozbawionym. Ze środków GOPS pokrywane były koszty pobytu naszych mieszkańców w schronisku dla bezdomnych . Na ten cel w 2024 r. wydatkowano 11.808 zł (1 osoba bezdomna). Składają się na nią: koszty noclegu, posiłków, niezbędnej odzieży, obuwia i środków czystości

(utrzymanie miejsca w gotowości 10 zł.)

6. Pobyt w domu pomocy społecznej

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, Ośrodek wydawał decyzje o skierowaniu do domów pomocy społecznej i odpłatności za pobyt dla osób w podeszłym wieku. Pracownicy socjalni kompletowali dokumenty niezbędne do uzyskania skierowania i umieszczenia w Domach Pomocy Społecznej, a także przeprowadzali wywiady środowiskowe na potrzeby innych Ośrodków, dotyczące pensjonariuszy domów pomocy społecznej.

W 2024 roku Gmina Bielsk Podlaski ponosiła wydatki związane z przebywaniem 7 osób w domach pomocy społecznej na terenie powiatu. Roczny koszt utrzymania pensjonariuszy w tych placówkach wyniósł – 417.202 zł.

Tabela nr 8. Wydatki związane z pobytem mieszkańców gminy Bielsk Podlaski w domach pomocy społecznej w latach 2023- 2024

Pobyt w domu pomocy społecznej*	2024	2023
Ilość mieszkańców gminy przebywających w dps	7	8
Wydatki za pobyt mieszkańców w dps	417.202	341.920

Źródło: Opracowanie własne

Jak wynika z tabeli nr 8, liczba mieszkańców Gminy Bielsk Podlaski przebywających w domach pomocy społecznej zwiększyła się o 1 osobę. Co roku koszt pobytu w domu pomocy społecznej za jednego mieszkańca ulega podwyższeniu (średnio co roku koszt pobytu w dps wzrastał około od 500,00 zł do 700,00 zł. miesięcznie).

7. Sprawienie pogrzebu

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym jest sprawienie pogrzebu osobom samotnym, bezdomnym. W 2024 roku Ośrodek nie poniósł wydatków na ten cel.

8. Pomoc w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Pomoc w postaci usług opiekuńczych realizowana jest w celu udzielenia pomocy osobie wymagającej pomocy i wsparcia w środowisku lokalnym. Liczbę osób korzystających z pomocy w postaci usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych określa poniższa tabela.

Tabela nr 9. Liczba rodzin korzystających z usług opiekuńczych

Rodzaj usług	2024		2023	
	Liczba rodzin	Łączna kwota świadczeń	Liczba rodzin	Łączna kwota świadczeń
Usługi opiekuńcze	12	151.593	18	194.990

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	3	87.010	3	80.640
--	---	--------	---	--------

Źródło: Opracowanie własne

Opiekunki udzielające pomocy podopiecznym, zatrudnione są w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Bielsku Podlaskim. W wielu przypadkach są to osoby z najbliższego otoczenia osoby chorej, którą oni sami wybrali, ponieważ już wcześniej tę osobę znali, jest ich sąsiadką i w jej obecności czują się bezpiecznie. Liczba rodzin, którym udzielano pomocy w postaci usług opiekuńczych w 2024 r. wynosi 12. Łączny koszt w 2024 roku usług opiekuńczych (zadania własne) wyniósł 151.593 zł. Usługi opiekuńcze są odpłatne, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub rodziny przekracza kryterium dochodowe określone w ustawie o pomocy społecznej. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone są na podstawie zlecenia wydanego przez lekarza specjalistę. Usługi świadczone są przez osoby posiadające kwalifikacje określone w Rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych, jest to zadanie zlecone koszt jednej godziny wynosi 70 zł.

9. Składki na ubezpieczenie zdrowotne

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej za osoby pobierające zasiłki stałe Ośrodek opłaca składki na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości 9% od kwoty świadczenia w okresie pobierania zasiłku. Składka zdrowotna opłacana jest w sytuacji, gdy osoba nie ma możliwości posiadania ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu np. jako członek rodziny.

III. ŚWIADCZENIA RODZINNE, ALIMENTACYJNE I WYCHOWAWCZE

1. Świadczenia rodzinne

System świadczeń rodzinnych działający od maja 2004r. jest kolejnym zadaniem zleconym Ośrodkowi do realizacji. Celem systemu pomocy rodzinie wprowadzonego ustawą o świadczeniach rodzinnych jest stworzenie spójnego wsparcia rodziny znajdującej się w trudnej sytuacji materialnej, wychowującej dzieci uczęszczające do szkoły - w tym niepełnosprawne. Podstawowym świadczeniem jest w dalszym ciągu zasiłek rodzinny wraz z dodatkami. Oprócz tego przyznawane jest świadczenie pielęgnacyjne oraz niezależny od dochodu zasiłek pielęgnacyjny. W roku sprawozdawczym wydano 276 decyzje dotyczące świadczeń rodzinnych.

Kryteria dochodowe uprawniające do przyznania świadczeń rodzinnych to:

- na jedną osobę w rodzinie - maksymalnie 674 zł;
- na jedną osobę w rodzinie, jeśli w rodzinie jest dziecko niepełnosprawne - maksymalnie

764 zł

Rozszerzono pomoc dla rodzin dzięki wprowadzeniu nowego rozwiązania dla rodzin przekraczających powyższe kryteria poprzez rozliczanie zasiłków rodzinnych metodą „złotówka za złotówkę”.

Od 1 stycznia 2016 roku rodzic, który nie ma uprawnienia do zasiłku macierzyńskiego z ZUS i KRUS może ubiegać się o przyznanie świadczenia rodzicielskiego. Świadczenie to przysługuje:

1. matce albo ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10 roku życia;
2. rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10. roku życia;
3. osobie, która przysposobiła dziecko, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 14. roku życia.

Świadczenie rodzicielskie wynosi 1000zł miesięcznie i przysługuje 52 tygodnie od dnia porodu. Jego przyznanie nie jest uzależnione od kryterium dochodowego.

Tabela nr 10. Struktura wydatków na świadczenia rodzinne w roku 2024

L. p.	Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń w złotych
Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego			
1.	Zasiłek rodzinny	1674	190.093
2	Dodatek z tytułu urodzenia dziecka	4	4.000
3.	Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	14	5.600
4.	Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka	67	12.806
5.	Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	99	10.156
6.	Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	168	10.857
7.	Dodatek z tytułu wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	418	36.978
8.	pokrycie wydatków związanych z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły	74	7.133
9.	pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły	184	11.712

Świadczenia opiekuńcze			
10.	Zasiłek pielęgnacyjny	1326	286.204
11.	Świadczenie pielęgnacyjne	713	2.127.264
12.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	0	0
Jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka			
13.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka (z dotacji)	17	17.000
Świadczenie rodzicielskie			
15.	Świadczenie rodzicielskie	66	60.881
Zasiłek dla opiekuna			
16.	Zasiłek dla opiekuna	0	0
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe			
17.	Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłacane za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne	583	357.279
18.	Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłacane za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy	0	0
19.	Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłacane za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna	0	0

Źródło: Opracowanie własne

Powyższa tabela określa strukturę wydatków na świadczenia rodzinne realizowane w GOPS.

2. Wsparcie kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”

Od 1 stycznia 2017 roku z tytułu urodzenia dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu, przysługuje prawo do jednorazowego świadczenia w wysokości 4000,00 zł przyznany na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Świadczenie przysługuje bez względu na osiągnięte dochody. W gminie Bielsk Podlaski w 2024 roku nie złożono wniosków na wypłatę świadczenia.

3. Fundusz alimentacyjny

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego to rodzaj finansowego wsparcia, skierowany do rodzin, których dzieci pomimo zasądzonych od rodzica wyrokiem sądu alimentów, są ich pozbawione z powodu bezskuteczności egzekucji sądowej. W takich okolicznościach państwo zastępczo wypłaca osobom uprawnionym świadczenia pieniężne w wysokości zgodnej z wyrokiem sądowym, nie więcej jednak niż 500zł na dziecko a od 01.10.2024 r. nie więcej niż 1.000 zł na dziecko.

Kwota kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania świadczenia do 30 września 2023r. wynosi 900,00 zł, a od października 2023 roku wynosiła 1.209 zł na osobę w

rodzinie.

Kwota kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania świadczenia od 1 października 2023 wynosi 1.209 zł, a od października 2021 roku wynosiła 900 zł. na osobę w rodzinie.

W 2024 roku liczba świadczeń z funduszu alimentacyjnego zwiększyła się w stosunku do roku poprzedniego i wynosiła 264 a tym samym zwiększyła się kwota wydatków na te świadczenia o 17.689,58 zł..

Tabela nr 13. Struktura wydatków na fundusz alimentacyjny

Rok	2023	2024
Liczba świadczeń z funduszu alimentacyjnego	224	264
Kwota wypłaconych świadczeń w złotych	104.310	122.000

Źródło: Opracowanie własne

4. Działania wobec dłużników alimentacyjnych

Postępowanie w sprawie funduszu alimentacyjnego nie sprowadza się do przyjęcia wniosku i wydania decyzji wierzycielowi, ale polega również na przeprowadzeniu postępowania wobec dłużników alimentacyjnych. Dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej łącznie z ustawowymi odsetkami.

Na skutek podjętych działań dłużnicy alimentacyjni dokonali zwrotu z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego na łączną kwotę 88.248 zł (więcej o 34.018 zł w stosunku do roku 2023).

Szczegółowe działania podjęte przez Ośrodek Pomocy Społecznej wobec dłużników alimentacyjnych przedstawia tabela nr 14.

Tabela nr 14. Zestawienie działań podjętych wobec dłużników alimentacyjnych w roku 2024

Rodzaj działania	Liczba działań
Otrzymane od organu właściwego wierzyciela wnioski o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego	15
Przeprowadzone przez organ właściwy dłużnika wywiady alimentacyjne oraz odebrane oświadczenia majątkowe	8
Przekazanie komornikowi sądowemu informacji mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, pochodzących z wywiadu alimentacyjnego oraz oświadczenia majątkowego	13
Poinformowanie powiatowego urzędu pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego	2
Zobowiązanie dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się w urzędzie pracy jako osoba bezrobotna lub poszukująca pracy	2

Wszczęcie postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązania alimentacyjnego	1
Wydanie decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnego	0
Złożenie wniosku o ściganie za przestępstwa określone w art. 209 § Kodeksu Karnego	7
Skierowanie do starosty wniosku o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego	0
Przekazanie informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy, w przypadku powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy	13

Źródło: Opracowanie własne

IV. POZOSTAŁE ZADANIA

1. Karta Dużej Rodziny

Rządowy program Karty Dużej Rodziny prowadzony jest od czerwca 2014r. Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Posiadacze KDR mają możliwość tańszego korzystania z oferty podmiotów m.in. z branży spożywczej, paliwowej, bankowej, transportowej, edukacyjnej czy rekreacyjnej. Od 1 stycznia 2019 roku uprawnienie do Karty Dużej Rodziny uzyskali wszyscy rodzice, którzy kiedykolwiek posiadali na utrzymaniu co najmniej troje dzieci - bez względu na ich wiek w chwili składania wniosku. **W 2024 roku łącznie wydano 45 Kart Dużej Rodziny.**

2. Realizacja Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa

Ośrodek Pomocy Społecznej we współpracy z Bankiem Żywności w Suwałkach realizował Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2021-2027 współfinansowany z Europejskiego Funduszu Pomocy pod nazwą Podprogram 2023 w ramach którego, w roku 2024 wydano **35 zaświadczenia kwalifikujące udzielenia pomocy**

3. Ustalania prawa do bezpłatnej opieki zdrowotnej

Ośrodek pomocy społecznej realizuje zadanie gminy polegające na ustalaniu uprawnień osób do bezpłatnej opieki zdrowotnej, finansowanej ze środków publicznych. Prawo do bezpłatnych świadczeń zdrowotnych określa art. 54 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych i wydawane jest na okres 90 dni, a w **2024 roku wydano 12 decyzji w tej sprawie.**

4. Wspieranie rodziny

W 2024 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku Podlaskim zadania z zakresu wspierania rodziny wykonywał w oparciu o Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Bielsk Podlaski na lata 2022-2024. Szczegółowa informacja ze wsparcia rodzin i pieczy zastępczej oraz realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Bielsk Podlaski zostanie przedstawiona Radzie Gminy Bielsk Podlaski w oddzielnym sprawozdaniu.

5. Klub Senior+

W 2020 roku uchwałą nr XVI/120/2020 Rady Gminy Bielsk Podlaski z dnia 26 marca 2020 r w sprawie utworzenia ośrodka wsparcia pod nazwą Klub „Senior+” utworzono Klub „Senior+” mieszczący się wsi Łubin Rudolty. Klub Senior+ jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej której celem jest:

- Aktywizacja środowiskowa Seniorów do wspólnego i zorganizowanego spędzania czasu wolnego.
- Zawieranie nowych znajomości i utrzymywanie więzi wśród członków klubu.
- Upowszechnianie zdrowego trybu życia – ochrona i promocja zdrowia.
- Propagowanie kultury sztuki.
- Zaspakajanie potrzeb towarzyskich i kulturalnych poprzez organizowanie uroczystości, spotkań, pogadanek i spotkań otwartych.
- Wspieranie rozwoju zainteresowań członków Klubu „Senior +”.
- Organizowanie wycieczek krajoznawczych.
- Polepszenie sprawności manualnej i ruchowej osób starszych.
- Nabywanie wiedzy ogólnej na różnorodne tematy
- Nawiązywanie kontaktów z innymi Klubami Seniora i Stowarzyszeniami.
- Dowartościowanie i wzrost samooceny ludzi starszych.

Do zadań Klubu „Senior +” należy między innymi:

- Rozpoznawanie potrzeb i rozwijanie zainteresowań Seniorów.
- Organizowanie wyjazdów do kina, teatru i na basen.
- Organizowanie spotkań tematycznych.
- Organizowanie wycieczek kulturoznawczych i innych form turystyki.
- Organizowanie spotkań z artystami z różnych dziedzin kultury i sztuki, z poezją, muzyką.
- Organizowanie zajęć pomagających utrzymać lepszą formę fizyczną np.: zajęcia na świeżym powietrzu, nordic walking.
- Organizowanie spotkań okolicznościowych.

- Organizowanie zajęć rozwijających zdolności i pasje: robótki ręczne, warsztaty kulinarne oraz plastyczne.
- Organizowanie zajęć rozwijających zdolności i pasje członków Klubu „Senior +”.

W roku 2024 działalność Klubu Senior+ w Łubinie Rudołty skupiała się przede wszystkim na rozwijaniu zainteresowań poprzez organizację różnych, aktywnych form spędzania wolnego czasu.

Seniorzy jak zawsze przy wykonywaniu prac wykazali się pomysłowością, cierpliwością i zaangażowaniem.

10 lutego 2024 r odbył się Bal Karnawałowy

15 lutego 2024 r. w Klubie Senior+ w Łubinie Rudołty odbyło się spotkanie z przedstawicielami Termo Technology . Celem spotkania było zrozumienie programu czystego powietrza i jego celów.

8 marca 2024 r. w Klubie Senior+ w Łubinie Rudołty odbyło się uroczyste spotkanie z okazji Dnia Kobiet.

8 lipca 2024 r. członkowie Klubu udali się na spacer po Łubinie Kościelnym zwiedzanie i oglądanie przepięknych ogrodów

14 września 2024 r. członkowie Klubu Senior+ w Łubinie Rudołty wraz z osobami zaprzyjaźnionymi wybrali się na jednodniową wycieczkę zwiedzając Trójstyk Wisztyniec - przepiękne Mosty w Stańczykach oraz atrakcje jakie oferuje Gołdap

7 listopada 2024 r. odbyły się warsztaty rękodzieła – tworzą piękne Aniołki jako ozdoby choinkowe

14 listopada 2024 r. obchodzono Międzynarodowy Dzień Seniora

19 grudnia 2024 r odbyło się spotkanie wigilijne

6. Dodatek osłonowy

Ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. (Dz.U.2022 poz.1) o dodatku osłonowym

W okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2024 r. przedłużono kolejne regulacje, które wspierają polskie rodziny. Dodatek osłonowy ma na celu zniwelować koszty energii, gazu i żywności, dla mniej zamożnych gospodarstw domowych. Zgodnie z przepisami przysługuje gospodarstwu domowemu, którego przeciętne miesięczne dochody nie przekraczają 2100 zł w gospodarstwie jednoosobowym albo 1500 zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym

.Przyznano 713 dodatków osłonowych na kwotę 245.475 zł.

7. Bon Energetyczny

Ustawa z dnia 23 maja 2024 r. o *bonie energetycznym* oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego przyznaje się w wysokości:

- 1) 300 zł - gospodarstwu domowemu jednoosobowemu;
- 2) 400 zł - gospodarstwu domowemu wieloosobowemu składającemu się z 2 do 3 osób;
- 3) 500 zł - gospodarstwu domowemu wieloosobowemu składającemu się z 4 do 5 osób;
- 4) 600 zł - gospodarstwu domowemu wieloosobowemu składającemu się z co najmniej 6 osób.

W przypadku gdy główne źródło ogrzewania danego gospodarstwa domowego jest zasilane energią elektryczną i jest wpisane lub zgłoszone do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o której mowa w [art. 27a ust. 1](#) ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków (Dz. U. z 2023 r. poz. 2496), do dnia 1 kwietnia 2024 r., albo po tym dniu - w przypadku głównych źródeł ogrzewania zgłoszonych lub wpisanych po raz pierwszy do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o których mowa w [art. 27g ust. 1](#) tej ustawy, *bon energetyczny* przyznaje się w wysokości:

- 1) 600 zł - gospodarstwu domowemu jednoosobowemu;
- 2) 800 zł - gospodarstwu domowemu wieloosobowemu składającemu się z 2 do 3 osób;
- 3) 1000 zł - gospodarstwu domowemu wieloosobowemu składającemu się z 4 do 5 osób;
- 4) 1200 zł - gospodarstwu domowemu wieloosobowemu składającemu się z co najmniej 6 osób.

W przypadku gdy wysokość *bonu energetycznego* ustalona zgodnie z ust. 2 jest niższa niż 20 zł, ten bon nie przysługuje.

Przyznano 869 Bonów Energetycznych na kwotę 298.155 zł

8. Pomoc obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wypłacił w 2024 roku 2 jednorazowe świadczenia po 300 zł dla obywateli Ukrainy na kwotę 612 zł, 10 dzieci skorzystało z dożywiania w Szkołach na kwotę 5.735. oraz dla 2 obywateli Ukrainy przyznano świadczenia rodzinne w łącznej kwocie 21.151 zł.

V. ZATRUDNIENIE I SPRAWY KADROWE

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Bielsku Podlaskim zatrudnionych było ogółem 30 osób, w tym 3 pracowników socjalnych wykonujących zadania z zakresu pomocy

społecznej. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej na 2000 mieszkańców lub 50 rodzin powinien być zatrudniony 1 pracownik socjalny. Wszyscy pracownicy posiadają odpowiednie kwalifikacje zawodowe 2 pracowników socjalnych ukończyło super wizję niezbędną do pracy socjalnej i wykształcenie kierunkowe. Pracownicy brali udział w szkoleniach i konferencjach, które pogłębiały umiejętności zawodowe oraz pozwoliły na rozwój osobisty. Poniższa tabela przedstawia stan zatrudnienia na dzień 31.12.2024 r.

Tabela nr 15. Struktura zatrudnienia w GOPS

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba zatrudnionych osób
1.	Kierownik GOPS	1
2.	Pracownicy socjalni:	3
	• opiekun w GOPS- umowa zlecenia	12
3.	Świadczenia rodzinne, alimentacyjnych i	2
4.	Asystent rodziny- umowa zlecenie	1
5.	Księgowa	1
6.	Informatyk - umowa zlecenie	1
7.	Archiwista - umowa zlecenie	1
8.	Specjalistyczne usługi opiekuńcze -umowa zlecenie	3

Źródło: Opracowanie własne

WNIOSKI I POTRZEBY Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ

W wyniku analizy powyższych danych można wnioskować, że w gminie Bielsk Podlaski realizowanych jest wiele działań, które skierowane były do mieszkańców w celu zaspakajania ich potrzeb, a w szczególności niwelowania nierówności społecznych. Ważnym elementem było i jest przeciwdziałanie występowaniu negatywnych zjawisk np. występowania przemocy, uzależnień, problemów opiekuńczo wychowawczych rodzin z dziećmi, zgodnie z zasadą „lepiej zapobiegać niż leczyć”. Istotne znaczenie ma też wspieranie osób z niepełnosprawnościami, w szczególności osób starszych i samotnych. Realizacja zadań w tych obszarach na pewno jest konieczna i wymaga kontynuowania.

Biorąc pod uwagę w ostatnich latach sytuację związaną z wprowadzonych ograniczeń na terytorium RP, konflikt zbrojny na Ukrainie a także rosnącą inflację problemy mieszkańców gminy mogą być zupełnie odmienne. Nie znaczy to, że znikną obecne trudności, ale na pierwszy plan wyłonią się problemy związane z przewidywanym kryzysem, czyli wzrost bezrobocia i ubóstwa. W celu umożliwienia osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są oni w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości poniżej przedstawiono potrzeby w zakresie pomocy społecznej:

1. Stałe monitorowanie bieżącej sytuacji i podejmowanie działań zmierzających do udzielania doraźnej pomocy mieszkańcom w zaspakajaniu niezbędnych potrzeb życiowych;
2. Prowadzenie diagnozy sytuacji życiowej mieszkańców, a w przypadku rozeznania potrzeb gminy tworzenie programów osłonowych;
3. Kontynuowanie realizacji wszystkich zadań w zakresie pomocy społecznej w celu zaspokojenia niezbędnych potrzeb umożliwiających życie odpowiadających godności człowieka;
4. Kontynuowanie i rozwijanie partnerskiej współpracy między instytucjami, podmiotami - głównie ośrodkiem pomocy społecznej, a służbą zdrowia, oświatą, prokuraturą, sądem, kuratelą, policją organizacjami pozarządowymi oraz gminną komisją rozwiązywania problemów alkoholowych;
5. Rozwój współpracy o charakterze ponadlokalnym, szukanie skutecznych, innowacyjnych rozwiązań;
6. Utrzymanie na tym samym poziomie standardów związanych z pracą socjalną oraz realizacją wypłaty świadczeń w GOPS poprzez zwiększanie kompetencji służb i reagowanie na bieżące potrzeby związane z funkcjonowaniem Ośrodka;
7. Podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadry pomocy społecznej (w tym dot. wypalania zawodowego i superrewizji oraz uzyskanie specjalizacji II stopnia przez pracowników socjalnych);
8. Prace interdyscyplinarne (wspólne prace dotyczące różnych jednostek);
9. Zabezpieczenie środków finansowych na asystenta rodziny;
10. Zabezpieczenie środków na szkolenie pracowników socjalnych podnoszących poziom bezpieczeństwa osobistego podczas wykonywania czynności zawodowych;
11. Zabezpieczenie środków finansowych na zakup komputera.
12. Polepszenie warunków lokalowych.

Opracowała:
Barbara Car

KIEROWNIK
/-/mgr Barbara Car

